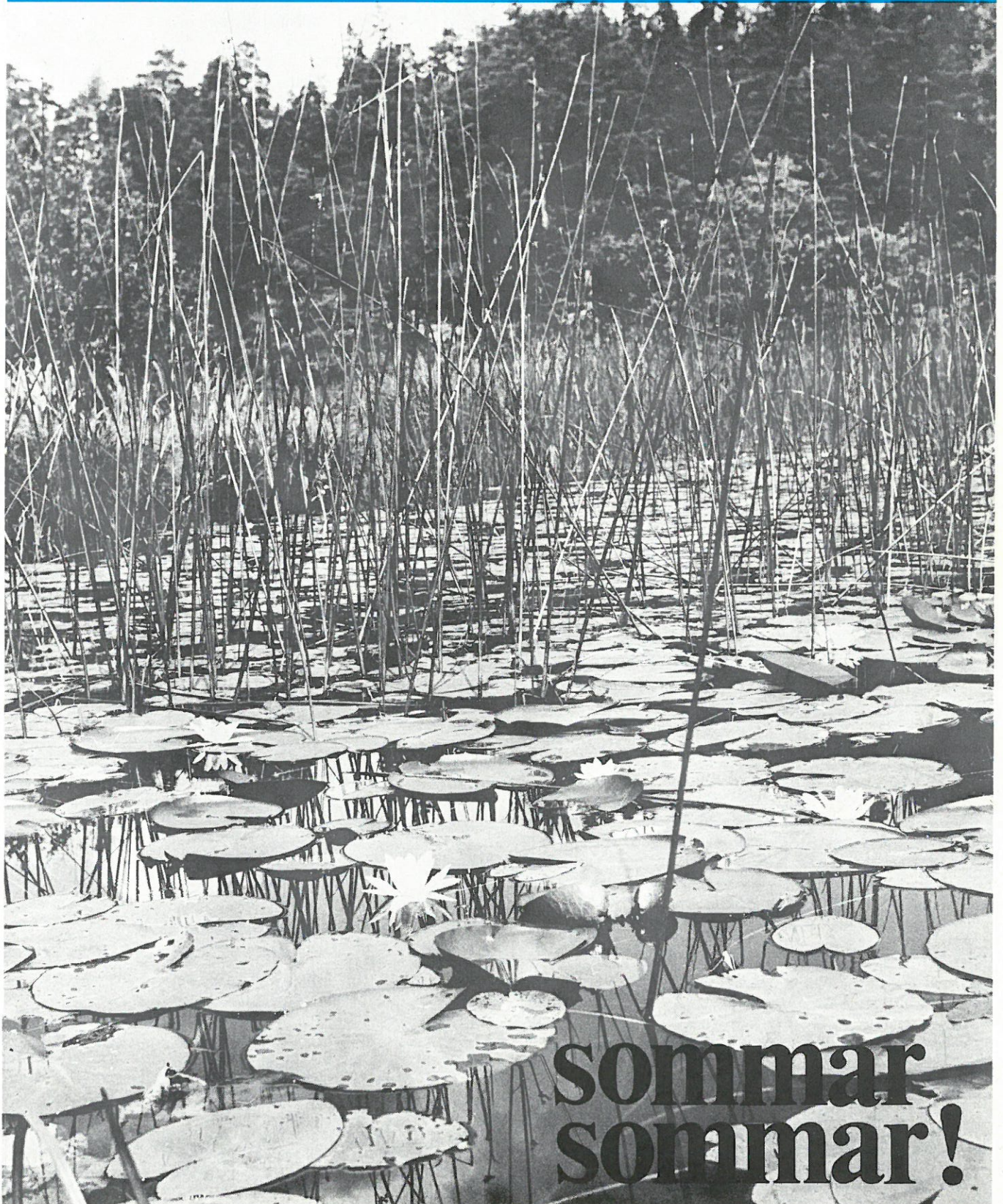

ställskruven

Informationsblad för anställda vid BAHCO Verktyg
Ansvarig utgivare: Gösta Höij

Nr 2 juni 1971
Årgång 5

sommarsommars!

VD informerar

Det här året har börjat bra. Väsentligt bättre än det föregående. Visserligen har vi varit några flera anställda under det första kvartalet i år än under motsvarande tid i fjol, men när vi fått ut flera tiotal procent mera varor — ut till våra väntande kunder — måste det innebära att vi också blivit effektivare. I orderledet, på planeringen, i produktion och kontroll, i utleverans och fakturering. Andra icke att förglömma.

Om detta är uppmuntrande, så är det lika uppmuntrande att höra hur alla trivs när det går undan — när det blir resultat av det man gör.

Men målet för i år är också mycket högre ställt. Våra vänner kunderna har uppmanat oss till det genom att fylla vår orderportfölj till brädden. Och än har vi inte lyckats nämnvärt reducera den stora orderstock vi hade vid årets ingång. Själva har vi alltså inte märkt så mycket av det ännu — men vi vet och vi ser runtom oss hur konjunkturavmattningen sätter sina spår. Så låt oss vara beredda. Ett sätt att bereda sig på är att rätt dimensionera resurserna — främst då de personella resurserna. Våra kunder i all ära men vi får inte låta dem ensamma avgöra hur stora vi skall vara från tid

till annan. Låt oss stanna på en rimlig nivå under högkonjunkturen, så löper vi mindre risker i konjunktursvackan. Detta är en svår balanseringskonst, men jag tror vi befinner oss på en väl avvägd nivå med hänsyn till läget just nu.

Låt oss fortsätta på den nivån. Och låt oss fortsätta vara effektiva så står vi oss bra, även om tiderna förändras.

Gösta Höij

Investeringar

Helt nyligen har vi erhållit godkännande av ett 20-tal maskin- och anläggningsinvesteringar till ett sammanlagt belopp av nära 600 000 kronor. Därmed har vi tagit ytterligare ett stort steg i vår strävan att skapa förutsättningar för en ökad produktion och en förbättrad arbetsmiljö.

Av de mer intressanta investeringarna på anläggningssidan kan nämnas en utbyggnad av ventilationen i verkstad II. En tilluftsanläggning för varmluft skall installeras för att eliminera nu rådande luftunderskott. Vidare kommer en ny skrubberanläggning med stor kapacitet att anskaffas för att förbättra utsugning i skiftnyckellinjerna. För att förbättra städningen i fabriken skall en ny sopmaskin införskaffas med betydligt större kapacitet än den tidigare.

I fråga om inköp av maskiner kan först nämnas en hydraulisk präglingspress för smedjan varigenom vi erhåller ett välbehövligt kapacitetstillskott. Vidare skall en hydraulisk riktpress för riktning av skiftnyckelämnen anskaffas. Den aktuella riktningsoperationen utföres i dag manuellt i en excenterpress men kommer i samband med installation av den nya pressen att kunna helautomatiseras.

För spårstickning av skiftnycklar nr 86 och 87 användes f n en otidsenlig stickmaskin. Som ersättning för denna kommer nu utrustning för spårdragning i dragbänk att anskaffas.

Slutligen finns även med ett antal ersättningsinvesteringar av vilka kan nämnas en fräsmaskin till verktygsavdelningen och en gängmaskin för ställskruv.

Bengt Frylén

Målning i verkstaden

Vår avsikt är att fortsätta den uppsnygning och målning av fabriken som påbörjades under fjolårets satsningskampanj. Bl a kommer en hel del att utföras under den nu pågående kampanjen "Fortsatsningen".

Som väl de flesta redan har sett har vi kommit långt med ommålning av tak och väggar i verkstad I och jag tror alla håller med om att vi därigenom får det avsevärt ljusare och trivsammare.

Om ekonomin tillåter planerar vi att därefter fortsätta med målningen även på andra avdelningar. Näst i tur kommer fabriksväggen vid dörren mot gamla kontoret samt sannolikt skiftnyckelmonteringen. Det kanske finns andra avdelningar som är i ännu sämre skick än skiftnyckelmonteringen men i flera fall planerar vi att även förändra befintlig maskinuppställning samt byta ut vissa maskiner varför vi föredrar att vänta med målningen av dessa avdelningar till den tidpunkt då övriga förändringar kan vidtagas.

Vi planerar också att i ökad takt måla om våra gamla maskiner, början har gjorts med samtliga maskiner i skiftnyckellinje nr 4. Vidare skall vi fortsätta ommålningen av diverse andra inventarier såsom verktygsskåp, soptunnor, ställage etc.

I sammanhanget vill vi emellertid också komma med en vädjan till personalen i fabriken. Det är i vårt gemensamma intresse vara aktsamma om allt som nu blir ommålat. För det är dyrt att måla både med avseende på färgkostnad och arbetslön. Och naturligtvis skall vi värna om en trivsammare miljö.

Folke Möller

Företagsnämnden

— Den allmänna konjunkturen synes ha försvagats jämfört med tillståndet för ett halvår sedan.

— Orderingången visar en avmattning, som dock budgeterats och i förhållande till budget är orderingångssiffrorna väl hävdade.

— Utfaktureringen har — ställd mot budget — varit förhållandevis god och ligger över värdet för motsvarande tid föregående år.

— Den förbättring av produktionsläget, som uppnåddes under slutet av fjolåret, har vi i stort sett lyckats behålla även de första månaderna på nya året. Leveranstakten är dock något lägre än beräknat.

— Beslutades om uppstartande av två nya avdelningsnämnder; dels en i verkstad I och dels en i smedjan.

— Konstaterades att frånvaron i verkstaden är skrämmande hög och beslutades om att upprätta statistik över frånvaron uppdelad på avdelning, nationalitet etc. varefter ärendet upptas till diskussion.

Ställskruvens redaktionskommitté:

Leif Blomberg	tel. 327
Anton Eriksson	tel. 218 (lok.)
Ingmar Eriksson	tel. 196
Lennart Morberg	tel. 133
Folke Möller	tel. 112
Karl Mörlin	tel. 252 (lok.)
Sune Sandh	tel. 275

Kontakta någon av dessa om Du har förslag, lämpliga att taga upp till behandling i Ställskruven.

Reseberättelse från Australien

Mr Bruce Reid (t v), ägare till Nelson & Co. som representerar Bahco Verktyg på den australiska marknaden, vid ett av sina årliga besök här på Bahco, tillsammans med vår försäljningsdirektör Folke Duhs och exportavdelningens sekr. Kajsa Forsberg. I vidstående artikel lämnar Folke Duhs en intressant skildring från det affärsbesök, han i mars företog till Australien. Resan omfattade även besök i Indien, Thailand och Iran och gav i sin helhet ett mycket värdefullt resultat för Bahco.

Australien brukar tampas med Holland och England om att vara vår största marknad utanför Norden. Den är också en av våra äldsta exportmarknader, och det företag som för minst 50 år sedan fick agenturen från oss representerar oss fortfarande. De ursprungliga ägarna var två bröder Nilsson från Halmstad, som i Australien bytte namn till Nelson. De är båda avlidna, men den nuvarande ägaren Bruce Reid är en intensiv Sverigevän och ansvarig för att namnen E. A. Berg och Bahco blivit så välkända i Australien. E. A. Berg står då för marknadens bästa stämjörn och tänger, Bahco för marknadens bästa skiftnyckel.

Det finns dock en inhemsk tillverkare, Siddon Industries, som säljer under märket SIDCHROME och Sidchromes gula verktygsväggar hos järnhandlarna är lika dominerande som våra blå Bahco-väggars i Sverige. Siddons tillverkar inte hela sitt program själva utan har haft vissa tyska och japanska underleverantörer. Sedan sex år har de även haft oss som en svensk underleverantör, och en av mina viktigaste uppgifter var att fördjupa samarbetet med Siddons. Vi fick också en fin order på skiftnycklar för leverans huvudsakligen under 1972. Den är värd drygt 1.5 miljoner kronor.

Den som kommer på besök under bara 10 dagar och då bemöts älskvärt och artigt av varje kund, får lätt en rosenfärgad syn på Australien. Det är med den reservationen som jag medger att jag upplevde Australien som det mest välordnade och lyckliga land jag besökt. Man ser ingen slum, men så mycket mer av egna hem med tillhörande trädgårdstäppa, liggande som ringar på en vattenyta runt stadskärnan, antingen staden heter Sydney, Melbourne, Adelaide eller Perth. Det förekommer så mycket mindre hyreshus, och förklaringen är att den vanlige löntagaren kan skaffa sig detta egna hem därför att tomtmarken är billig och byggkostnaden låg, i sin tur beroende på att det milda klimatet året runt ej kräver diverse anordningar mot kyla. Man nöjer sig därtill med en myc-

ket enklare inredning i ett sådant hem än man gör i Sverige. Nedre botten av en sådan där liten villa består oftast av ett enda rum, som går i vinklar. I en vinkel finns köksavdelningen, i en annan matsalen, i en tredje sällskapsrummet med TV:n och i en fjärde tamburen. Ovanpå kan man ha ett par sovrum och något hobbyrum.

Det är inte ovanligt att familjen har mer än en bil. Den vuxna sonen eller dottern skaffar sig egen bil och bor hemma till dess de gifter sig och bildar eget hem. Det är alldeles otänkbart i Australien att två unga flyttar ihop utan att vara gifta. Det skulle bli stor skandal och jämmer och elände i släkten.

Klimatet med värme och ganska mycket regn gör växtligheten frodig. Har man åkt 3 mil från Stockholm mot Enköping har man kommit till Stäket och närmar sig Kungsängen. Har man åkt 3 mil från Sydney mot tex staden Newcastle är man plötsligt i den tropiska regnskogen. Skyhöga träd bildar horisontlinje och därunder trängs en kompakt buskvegetation, om den inte röjts upp för fruktodlingar. Fåglarna sjunger och lockar på varandra, och många av dem är färgsprakande röd- eller grönskimrande papegojor. Jättelika fjärilar fladdrar överallt kring blommor och buskar.

Man är rädd om sin natur i Australien. I TV körs en slogan: "DON'T RUBBISH AUSTRALIA" likt vår maning HÅLL SVERIGE RENT. Man får se en bilförare som kastar ut från sin bil ett papper, en ölburk, matrester, bananskal alltunder det hans utseende alltmer börjar ta konturen av ett svin — en riktig lortgris! Bilolyckor är ett problem här som på andra håll och man har propagerat för säkerhetsbälte ända därhän att

den som sitter framtill i en bil utan säkerhetsbälte i Melbourne riskerar 20\$ i böter = drygt 100 kr.

Bruttolönerna i Australien är klart lägre än i Sverige men efter avdrag för skatt i båda fallen och med hänsyn till de lägre kostnaderna för bostad och mat blir nettot ungefär detsamma. Dock är inte pensionsfrågan ännu ordnad för den australiska familjen. Den pension man får utan behovsprövning är mycket lägre än i Sverige, och många löser detta genom speciella pensionsförsäkringar.

I TV har man fyra kanaler att välja mellan, varav 3 är kommersialiserade och kör frikostigt med reklam. Man har ännu inte fått färg-TV.

Badmöjligheterna är enorma. Kusten utanför Sydney är klippig men mellan klipporna går små vikar in och där ligger badvikar varierande från något 100-tal meter till flera kilometer. Vattnet är härligt rent. Ungdomarna utnyttjar de mäktiga dyningsvågorna från Stilla Havet till surfing och man gör sällan långa simturer utanför vågranden, ty det händer alltid någon gång under säsongen att en badare försvinner i gapet av en haj.

Melbourne har en mer än 10 km lång badstrand alldeles vid stadskärnan och vattnet är även där fullkomligt rent. Många utnyttjar där lunchrasten till sol- och badliv.

Naturen kring Perth slår alla rekord, ty där har man både badstrand, intima badvikar och ett system av smärre insjöar inbäddade i ett landskap som varierar mellan en svensk hagmark och en tropisk urskog.

Jag hade otur med vädret. Det regnade på de flesta platserna, och mina naturälskande australiska värdar försäkrade att om jag finner något vackert i det jag ser mellan regnovädren, så är det ändå ett svagt återsken av de färgkaskader landskapet bjuder på när solen strålar från en himmel som ännu inte förpestats av svavelångor och skorstensrök.

Hur är Bahco Verktyg uppbyggt organisatoriskt

Organisationen på Bahco Verktyg är uppdelad på åtta avdelningar, vilka alla sorterar direkt under vår verkställande direktör, Gösta Höij. Dessa åtta avdelningar är: ekonomi-, marknads-, material-, personal- och produktionsavdelningen samt tre försäljningsavdelningar, varav en ansvarar för kraftverktyg och två för handverktyg, Norden respektive övriga länder. Personellt störst är produktionsavdelningen.

Produktionsavdelningen — T

Som framgår av namnet är avdelningens huvudansvar att tillverka våra olika produkter. I sin tur kräver tillverkningen olika slag av teknisk service, som också ingår i avdelningens verksamhetsområde. Produktionsavdelningen sysselsätter för närvarande 80 tjänstemän och 671 arbetare, således totalt 751 personer, cirka 3/4 av totala antalet anställda inom Bahco Verktyg.

Gösta
Söderberg

Smedjan — TS

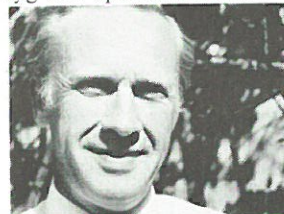
Smidningen är en viktig faktor i vår tillverkningsprocess då i princip samtliga våra handverktyg är smidda. Produktionen av flertalet handverktyg startar följaktligen i smedjan, som även omfattar förråd för vårt råmaterial.

Bengt
Frylén

Tekniska sektionen — TT

Har till huvuduppgift att svara för arbetsmetoder, maskinanskaffning och lönesättning. Hit hör även verktygsritkontoret som konstruerar produktionsverktyg och specialmaskiner.

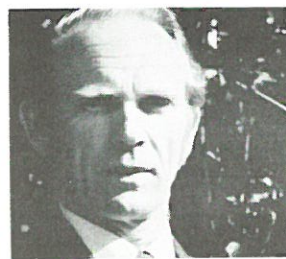
Bengt
Brunosson

Produkttjänst — TP

Utvecklar och konstruerar våra handverktyg samt svarar för erforderligt ritningsunderlag.

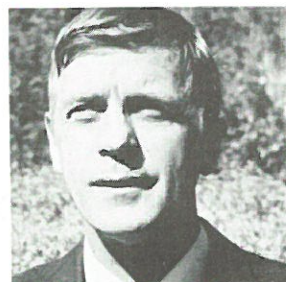
Folke Möller
chef för produktionsavdelningen

Gunnar
Johansson

Produktion kraftverktyg — TH

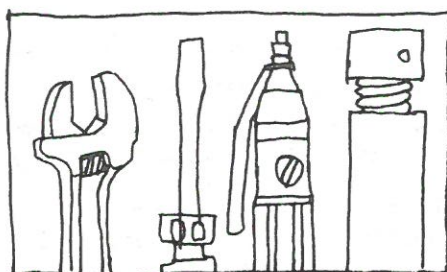
Omfattar bearbetning och montering av våra kraftverktyg d v s hydrauliska cylindrar och pumpar samt tryckluftsmaskiner. En stor del av bearbetningen äger rum i vår fabrik i Lindesberg, som f n sysselsätter 37 personer.

Roland
Bernhardsson

Tillverkning produktionsverktyg — TV

Tillverkar och underhåller samtliga våra produktionsverktyg varav smidesverktygen utgör huvudparten. Här ingår även förråd av verktyg och förnödenheter samt skärpning av skärande verktyg.

Lars
Bäckström

Mekaniska verkstaden — TM

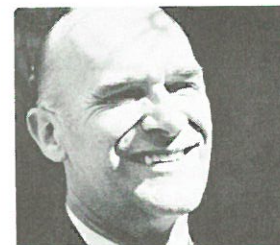
Vårt största produktionsavsnitt omfattande bearbetning av samtliga handverktyg från smidda ämnen fram till fullt färdiga produkter.

Gunnar
Åskerlund

Kontrollsektionen — TK

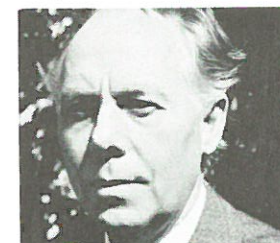
Sektionen svarar för såväl löpande kontroll under tillverkningen som för slutkontroll av samtliga produkter. Här ingår även vårt materiallaboratorium.

Nils
Jaeschke

Licenssektionen — TL

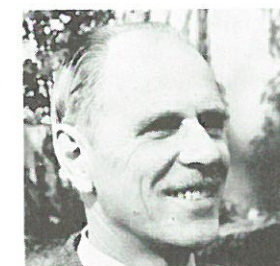
Svarar för kontakter med våra licenstagare och flertalet övriga samarbetspartner, huvudsakligen i utlandet.

Ivar
Lundgren

Anläggningssektionen — TA

Ombesörjer huvudsakligen skötsel och underhåll av våra fastigheter med tillhörande installationer för el, vatten, avlopp, ventilation, uppvärmning, tryckluft m m.

Sven
Stålbörn

Underhållssektionen — TU

Har huvudansvaret för vår maskinpark och ombesörjer såväl förebyggande underhåll som akuta reparationer av vår maskinpark.

Årsproduktionen vid fabriken i Argentina nu över 2 milj. verktyg

Åke Stenborg har arbetat i Eskilstunafabriken under många år. De tre senaste åren har han varit produktionschef vid vår fabrik Bahco Sudamericana S A C I i Santa Fe i Argentina. Åke är nu hemma i Sverige och Enköping igen och intervjuas här av Ställskruven.

Hur känns det att vara hemma igen?

— Det heter ju "borta bra men hemma bäst" och den svenska våren är verkligen ljuvlig.

Hur trivdes Du i Argentina?

— Jag trivdes mycket bra och det var med saknad jag lämnade de många vänner jag vunnit under mina tre år därnere.

Några speciellt trevliga minnen?

— Ja, det är många, men som nummer ett sätter jag tveklöst karnevalen i Rio som verkligen är något utöver det vanliga. Det går helt enkelt inte att beskriva detta skådespel; musik, dans, färgprakt och atmosfär måste upplevas på platsen.

Hur är levnadskostnaderna i Argentina?

— Det är alltid svårt att göra en jämförelse då man har att ta hänsyn till så många olika faktorer; löner, priser, skatter, hyror m m.

Klart är dock att priserna är kraftigt i stigande och som exempel kan nämnas att köttet är dubbelt så dyrt nu som för drygt ett år sedan. Detta hindrar inte att det för oss låter skrattretande billigt när man talar om ett kilopris på 7:— för prima oxfilé. Nämnar man sedan att detta motsvarar ung 2 tim arbetslön ändrar sig bilden betydligt.

Hur många anställda är det och hur mycket produceras vid fabriken i Santa Fe?

— F n finns ett trettio-tal tjänstemän och 170 arbetare vid fabriken i Santa Fe och produktionen kan beräknas till ung 2 milj verktyg detta år med tyngdpunkten lagd på motyg och skiftnycklar.

Hur är arbetskraften i Argentina i förhållande till den svenska?

— Vi svenskar har väldigt lätt att övervärdera vår förträfflighet. Den övervägande delen av de svenska arbetarna är duktiga inte tu tal om annat men det finns många duktiga utländska arbetare också och jag har ett mycket gott intryck av den argentinska arbetskraften.

Hur ser Du på framtiden för Argentina och Bahco Sudamericana?

— Jag ser mycket optimistiskt på Bahco Sudamericanas framtid då försäljningstrenden är god och företaget har tillgång till en väl inarbetad personal och dessutom har utomordentligt låg personalomsättning.

Givetvis påverkas företaget i hög grad av vad som sker på den inrikespolitiska fronten men vi får väl hoppas att läget stabiliserar sig på den punkten och att den nya regeringen får den arbetsro som behövs. Argentina har enorma naturtillgångar och därmed förutsättningar att bli ett rikt land och det gäller väl närmast för de styrande att samla folket och finna bästa sättet att utnyttja dessa resurser.

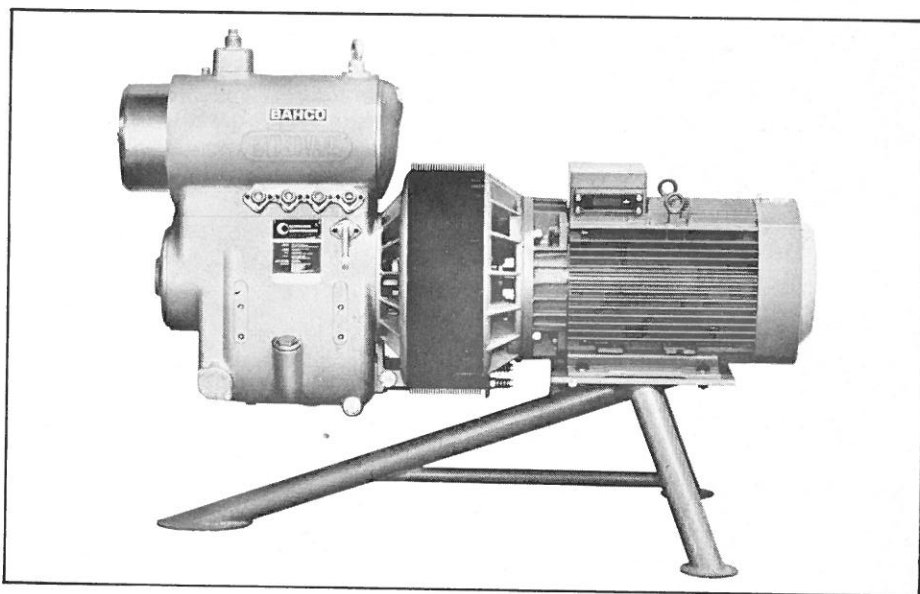
Ny ordförande i Bahco-Kamraterna

Vid Bahco-Kamraternas årsmöte den 30 mars fick styrelsen följande sammansättning för det kommande verksamhetsåret.

Ordf.	Michael Treschow (nyval)
sekr.	Tomas Hörz (nyval)
Kassör	Lennart Runnebring
ledamot	Hans Bystedt (nyval)
„	Stig Lundh
Suppl.	Claes Hammar
	Bengt Jonsson
	Kurt Mangborg

— Att inte annonsera, för att spara pengar är som att stan-
na klockan för att spara tid.

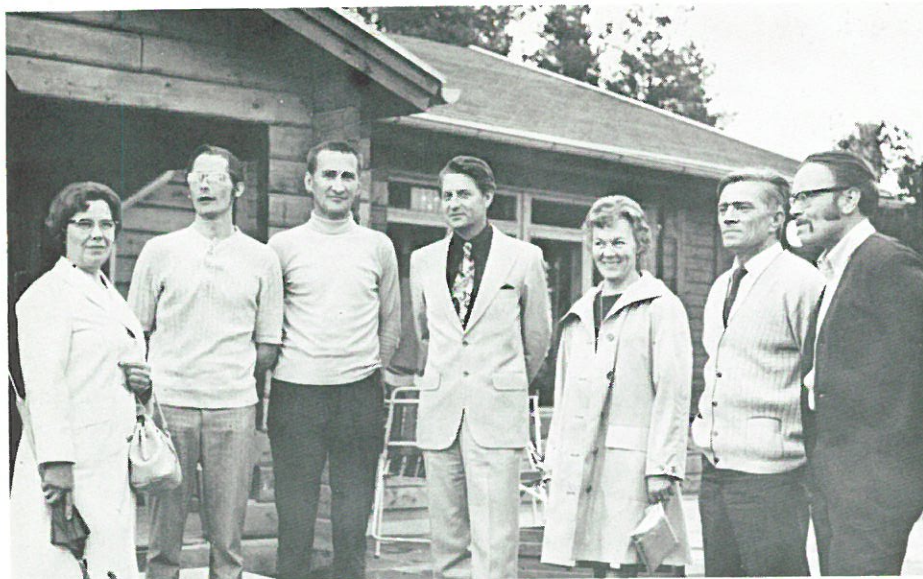
— Vår generation har aldrig haft en chans. När vi var unga fick vi lära oss att respektera de gamla och nu när vi har blivit äldre uppmanas vi att lyssna till ungdomen.

Rotationskompressorer

ingår i det tryckluftsortiment Bahco marknadsför. De tillverkas av det engelska företaget Hydrovane och mer än 80 000 rotationskompressorer av Hydrovanes fabrikat är i drift över hela världen.

Rotationskompressorerna har en del egenskaper som är värdefulla vid val av kompressorer. De arbetar tyst, är helt vibrationsfria, behöver inte utrustas med trycktank och lämnar ett jämnt flöde av kyld luft med exakt och konstant tryck.

25 finländare premierade

Totalt 10.000 kronor i premier utdelades den 5 juni vid ett enkelt samkväm på Åsenstugan till 25 flitiga finska kursdeltagare i undervisningen i svenska språket.

500 kronor fanns i det kuvert för dem, som närvarit vid 80 % av kursens 120 timmar.

Här ses några av deltagarna tillsammans med vår VD Gösta Höij utanför Åsenstugan.

Mr Draper, an old English friend

För många, speciellt de något äldre inom Bahco, är namnet Joe Draper känt och välkänt. Ej så märkligt kanske, då denne gentleman ägnat hela sitt aktiva liv åt försäljningen av våra produkter — Bahco och Primus — på den engelska marknaden.

Mr Draper kom till Hjorth & Co's dåvarande representant, Condurp Ltd, London, redan i augusti 1920, och kan alltså nu blicka tillbaka på en något mer än femtioårig verksamhet för vår firma, ett arbete som han hängivet betraktat som sin livsuppgift. Från den blygsamma starten som yngste man på kontoret steg han successivt i graderna, blev direktionssekreterare och så småningom även medlem i styrelsen. I och med att det engelska företaget år 1960 uppgick i vår firma, under namn av Bahco Tools Ltd,

utnämndes Mr Draper till Executive Director.

I samband med sin sextiofemårsdag och därmed inträdd pensionering besökte han oss i början av april för att säga farväl till sina många svenska vänner. På en direkt fråga vad Mr Draper trodde om framtidsutsikterna för Bahco Tools Ltd, kom svaret spontant: "Vi är på rätt väg!"

Mr Drapers aktiva gärning i Bahco är nu visserligen till ända men med den vitalitet han har, betyder detta inte att han kommer att slå sig till ro. Han framhåller att han nu på allvar kan ägna sig åt sina sociala intressen, som alltid legat honom varmt om hjärtat och, slutar Mr Draper, "jag kommer att ha ögonen öppna även för andra sysselsättningar, ty endast arbete ger livet mening och innehåll".

Roland Kassling

Besök av säljarna från Bahco Tools Ltd.

Under några intensiva dagar i mars genomgick samtliga fem säljare vid vårt engelska dotterbolag, under ledning av sin chef mr George Dalton, en specialträning i produktinformation här i Enköping.

Besöket omfattade även utbyte av erfarenheter och synpunkter kring reklam och marknadsföringsaktiviteter.

I kursen ingick även att säljarna skulle praktiskt arbeta med våra verktyg, vilket var ett mycket populärt inslag.

Vi hoppas härigenom att våra engelska säljare skall i fortsättningen hävda sig ännu bättre i den alltmer hårdnande verktygskonkurrensen.

Vad tycker Du om Bahco Verktyg?

Ställskruven har slumpmässigt valt ut tre personer för att få reda på hur dessa trivs med arbetsuppgifterna, med kamraterna och företaget. Den här gången har vi frågat Anita Perttula, Stig Hallman och Claes Claesgård.

Stig Hallman

Stig Hallman kom till Enköping och Bahco år 1960. Är född 1941 i Stockholm i Oskars församling. Började arbeta efter slutad skolgång i Bergs Chark, en firma inom charkuteribranschen, som dock hade svårigheter med att hålla sin personal sysselsatt.

På Bahco anställdes Stig som revolver-svarvare på skiftnyckelavdelningen. Blev automatsvarvare och sedan uppsättare och instruktör för automatsvarvarna.

Sedan jan. 1971 är Stig s.k. skiftgående arbetsledare på mekaniska avdelningen. Detta betyder en veckas tjänstgöring på dagtid som arbetsledare på skiftnyckellinien, och vid skifttid — skifttiden infaller mellan klockan 5—14 resp. 14—23 som arbetsledare på samtliga avdelningar, som kör skift.

F.n. genomgår Stig Hallman en internatkurs på tre veckor för arbetsledare ute

på Lidingö. Stig trivs bra med arbetskamraterna här på Bahco, men när det gäller arbetsförhållandena finns det en hel del brister.

Bahco borde kunna erbjuda motions- och avkopplingsrum med permanent uppställda bordtennisbord, biljardbord, testcykel och andra motionsredskap. Bastu med dusch bör också finnas och att vi har tillgång till dessa rum även under lunchtid.

Enköping som stad erbjuder mycket få fritidsmöjligheter. Konsekvensen av detta är att ungdomen blir rastlös, när det inte nu finns intressanta alternativ att utnyttja, den lediga tid som den har.

Stig är mycket intresserad av musik och lyssnar gärna på de klassiska mästarna. Stig kopplar helst av tillsammans med familjen och ibland även med en god bok.

Anita Perttula

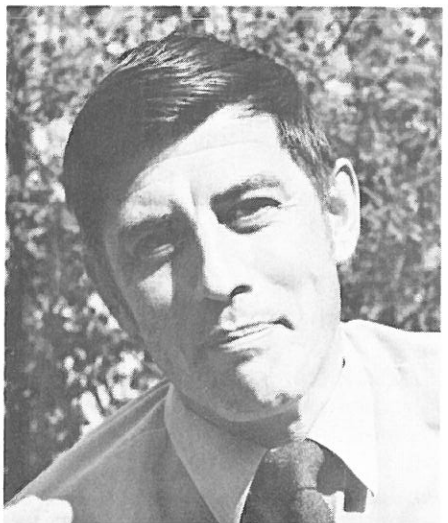
I augusti 1968 kom Anita med make och två barn, en gosse och en flicka, för andra gången till Sverige, närmare bestämt till Köping. Svårigheterna för båda makarna att få arbete på samma plats var emellertid stora. Bahco Verktyg i Enköping kunde emellertid erbjuda båda makarna arbete och den 15 okt. 1969 anställdes de här. Maken arbetar nu ej längre på Bahco Verktyg utan har gått över till en mindre industri här i staden. Anita arbetar i nya härduset för tänger.

Arbetet är varmt men ventilationen där är bättre än på många andra avdelningar

ute på verkstaden, anser Anita, som trivs bra på Bahco. Hon har dock svårt att precisera, vad det är som gör att det är trivsamt här. Samarbetet med arbetskamraterna går också bra.

Familjen Perttula har funnit sig väl tillrätta här i Enköping. Planer fanns ett tag att flytta till Stockholm men dessa skrinlades och det ångrar de ej. En äkta finsk sauna saknar Anita men tillsammans med sin dotter utnyttjar hon i stället Bahco Verktygs bastu.

Det svenska språket förstår Anita ganska bra. Hon föddes den 9 dec. 1938 i Loh-taja, 30 mil norr om Vasa i Finland.

Claes Claesgård

Claes Claesgård är född i Eskilstuna och började på E A Bergs Fabriks AB den 11 mars 1947. Claes anser det som ganska naturligt att börja på Bergs, eftersom hans far arbetade inom samma företag under många år. Föräldrahemmet låg också bara ett stenkast från fabriken.

Claes arbetar numera som säljledare för handverktyg i hela Norden och trivs med jobbet. Genom företagets storlek och ledningens agerande anser Claes, att det finns möjligheter att genom egna initiativ bidra till goda och intressanta arbetsförhållanden. Detta är en bidragande orsak till den goda kamratliga anda och sunda uppriktighet som finns inom Bahco Verktyg.

Känslan för en god kundservice bör vara en självklarhet för alla anställda men i det avseendet brister det då och då. Här anser Claes att en väl planlagd information om Bahcos marknadsföring kan säkert bidra till att öka intresset och förståelsen för hur väsentligt det är att alla gör sitt bästa för att tillmötesgå våra kunders önskemål. Här finns alltså mer att göra, tycker Claes.

Hela familjen trivs bra i Enköping och hustru Barbro är även hon en "gammal Bergare". Claes är fortfarande aktiv handbollsmålvakt i EHF i staden, där han oftast är bäste man på plan trots smeknamnet "gubben".

Blindheten inget hinder vid svarven

— Jag trivs utmärkt och hoppas få stanna här. Så sade synskadade Mari-Anne Arntsson, när hon våren 1970 fick provanställning som svarvare vid vår fabrik i Lindesberg. Provtiden klarades så fint, att det blev fast anställning.

Mari-Anne sköter sin stora halvautomatiska maskin "som en hel karl". Hon klarar snabbt och elegant de många olika handgreppen och hänger väl med sina manliga kamrater i jobbet. Jobbet består av svarvning av delar till tryckluftmaskiner.

De svarvade delarna ska också mätas. Här rör det sig om precisionsmått, som hon har speciella mätinstrument för att klara av. Den mikrometer som använts för de här mätningarna har i vanliga fall en skala försedd med siffror där måtten kan läsas av.

I stället har Mari-Anne en mikrometer där siffrorna bytts ut mot blindskrift. Det innebär att Mari-Anne med fingertopparna känner precis vilket mått den svarvade detaljen har. Hon kan på det avläsa de noggranna mått det här rör sig om. Utan svårighet rör hon sig också inom verkstaden där hon lärt sig var maskiner och annat som kan vara i vägen, finns.

— Jag är mycket glad över att det gått så bra att jag fått fast anställning. Jag trivs här på Bahco och ackordsförtjänten för mig är god. Naturligtvis var det lite svårt i början att komma på en ny arbetsplats, men jag fick utmärkt hjälp av mina kamrater. Dessutom behandlar de mej som jämställd kamrat och inte som någon man går och tycker synd om.

— Provtiden visade att Mari-Anne var duktig och kunde klara det jobb hon nu har. Hon gör en god arbetsinsats och fyller sin plats i produktionen, säger platschefen, ingenjör Gunnar Johansson.

— Mari-Anne är inte bara duktig i jobbet utan också en mycket god kamrat. Det här är ett bevis på att även de handikappade kan hävda sig på arbetsmarknaden. De bör för övrigt få samma möjligheter som alla andra.

— Tänker man efter finns det egentligen mycket dold arbetskraft genom de kvinnor och de handikappade som skulle kunna gå ut på arbetsmarknaden. Det är glädjande att Mari-Anne fått fast anställning och som sådan har hon också gått in som medlem i vår avdelning, säger ordföranden i Metalls avdelning 102, Gustaf Persson som också är arbetskamrat till Mari-Anne.

Utbildning i företagets rutiner

För att ett företag av vår storlek skall kunna fungera krävs att mängder av papper — informationer, instruktioner, protokoll, rapporter, order, beställningar, brev, fakturor, krediteringsnotor, dokument m fl — behandlas inom kontoret. Dokumenten skall författas, fyllas i, skrivas ut, kopieras, skickas från en avdelning till en annan, läsas och begrundas, kompletteras, bli föremål för beslut o s v.

Men det räcker inte med att bara fortlöpande hålla papperskvarten igång. Man måste samla in uppgifter, bearbeta dessa, utreda, planera, göra prognoser, budgets, kontroller o s v. Allt detta arbete kan sammanfattas med begreppet

ADMINISTRATION.

För att en administration skall kunna fungera effektivt måste den vara rationell (=förnuftig) och genomtänkt. Och alla som ingår i administrationen måste känna till *hur* hon eller han skall handla i alla tänkbara situationer, *varför* och *när* samt hur ens egen åtgärd påverkar andras handlande. Detta kräver att en massa RUTINER finns utarbetade som alla berörda skall känna till och rätta sig efter.

Som ett led i våra försök att få vår administration så effektiv som möjligt har en serie utbildningskonferenser för kontorspersonalen varit anordnad under våren. I stort sett en gång per vecka alltsedan april har 30—150 personer varit samlade under två timmar efter arbetstidens slut för att informeras i sådana rutiner, som de dagligen och stundligen kommer i beröring med.

Konferenserna har letts av den avdelningschef, som har huvudansvaret för den aktuella rutinen. Följande ämnen har behandlats:

- attest- och firmateckningsbestämmelser
- kontering
- lönerutiner för verkstadspersonal
- produktionsplanering
- kostnadsredovisning
- budgets och prognoser
- försäkringar
- diverse kontorsrutiner bl a inköp, litteraturtjänst, kontorsservice, bestämmelser rörande lokaler och deras skötsel, telefon- och telex-tjänst, arkivering, personaltjänst, administrativ rationalisering (AR).

Göran Reuterswärd

"Effektive speaking"

var titeln på en 12-timmars kurs, som kraftverktygs- och marknadsavdelningens personal deltagit i. Kursen som denna gång var förlagd till Skokloster, har målsättningen att lära personalen att hålla anföranden och föredrag på ett stimulerande, engagerande och framför allt effektivt sätt.

Denna kurs ingick som ett led i den interna kursverksamhet, som bedrivs inom företaget och som bl a har till syfte att stimulera och preparera personalen för nuvarande och framtida arbetsuppgifter.

Kursledare var Sune Sandh.

Vänd fronten mot åhörarna och ta in auditoriet med blicken!

Personalomsättningen dyrbar för företaget

Personalomsättningen är ett tal som anger hur många anställda som under en viss tidsperiod lämnat sin tjänst och (i regel) ersatts med en ny medarbetare. Eftersom varje nyanställning kostar företaget en hel del i samband med upplärning och intrimning är det angeläget att personalomsättningen är så låg som möjligt.

Som exempel på kostnaderna för upplärning av en nyanställd kan nämnas en beräkning som gjordes för två år sedan. Man kom då fram till att det kostade företaget närmare 20 000 kronor att lära upp en person till hejarsmed. Kostnaderna för upplärning i andra befattningar varierar naturligtvis men som ett medelvärde brukar man ange 5—6000 kronor.

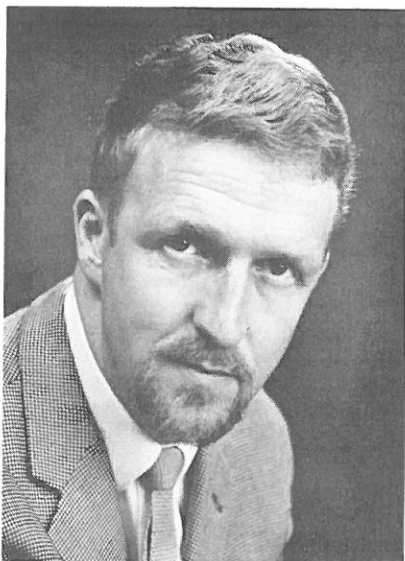
Under 1970 lämnade 336 kollektivanställda sina anställningar hos oss. Dessa avgångar har måst ersättas med lika många nyanställningar. Upplärningen av dessa kan grovt räknat uppskattas till 2 milj kronor! För ett år!

Personalomsättningen under varje tertial (=fyramånadersperiod) under 1970 och under 1:a tertialet (jan—april) 1971 var följande:

	Verkstads-		Kontors-	
	pers		pers	
	Antal	%	Antal	%
jan—april 1970	108	16.3	10.5	4.5
maj—aug 1970	140	20.5	13.5	6.2
sept—dec 1970	88	12.4	11.5	5.4
Hela året 1970	336	48.9	35.5	16.5
Jan—april 1971	100	14.1	12.0	17.1

Göran Reuterswärd

Marknadsavdelningen får förstärkning

Bertil Jensell

I en alltmer hårdnande konjunktur och konkurrens krävs aktivering inom den totala försäljningsverksamheten.

Fr.o.m. den 15 augusti kommer marknadsavdelningen förstärkas med en kvalificerad reklamman för handverktyg.

Bertil Jensell är, 38 år och kommer närmast från AGA-Plåtförädling AB i Helsingborg, där han är reklam- och SP-chef. Under 60-talet har Bertil även varit reklamchef på Svenska Dagbladet, AB Statens Skogsindustrier och Olofströms AB.

Bertil har genomgått olika typer av kurser i såväl reklam som total marknadsföring och marknadsekonomi. Med den kombination av teoretiska och praktiska kunskaper som Bertil har, är det vår övertygelse att han skall klara av de många och svåra arbetsuppgifter som väntar på honom redan i höst. Vi önskar honom välkommen till oss den 15 augusti.

Nytt skruvmejselställ

Butikerna idag ser helt annorlunda ut jämfört med bara 5—10 år tillbaka. Idag skall kunden själv nästan göra hela jobbet. Självbetjäningen har med andra ord kommit även inom de butiker som säljer handverktyg.

Det är därför viktigt för oss att se till att våra verktyg har säljande förpackningar och/eller finns placerade i köpvänliga säljställ. Därmed upptäcker kunderna just våra produkter.

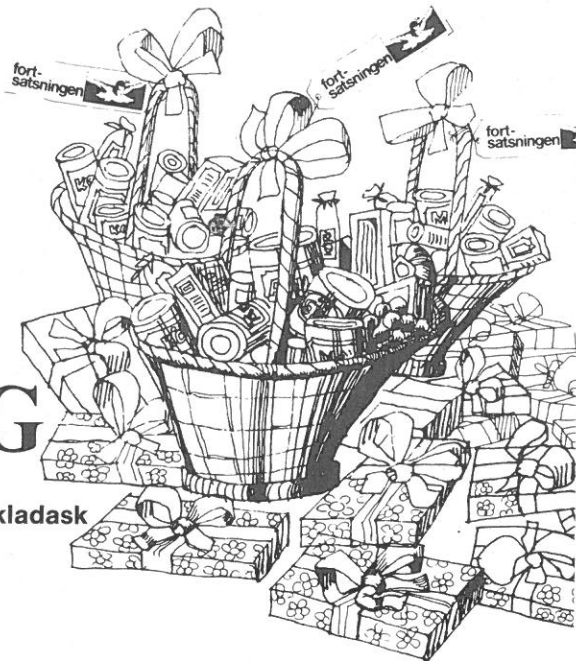
Under årens lopp har vi tagit fram ett flertal storlekar och typer av ställ för exponering av skruvmejslar. Det största stället rymmer 550 skruvmejslar. Den kallar vi "julgranen" och har blivit en stor succé i Sverige. Men även Norge, Finland och Danmark säljer dem komplett med mejslar. I Holland håller vi också på med införsäljning av skruvmejselställ med hitintills mycket gott resultat.

I år har vi även introducerat en ny typ av impulsställ för skruvmejslar, nämligen "Spiran". I Sverige har vi redan sålt cirka 1000 stycken av detta ställ med mejslar. Efter semestern fortsätter vi både i Sverige och i Norden och på export. Intresset för detta ställ är mycket stort på många marknader. Det kommer även att användas till stämjärn och skiftnycklar i Holland, England och Italien. Sedan fortsätter vi på andra marknader och kanske även med andra produktgrupper under 1972. Hela tiden förutsatt att vi då har en bättre leveranskapacitet än vad som hitintills varit fallet.

Sune Sandh

TIPS-TÄVLING

Var med och tävla
Vinn matkorg eller chokladask
100 priser delas ut

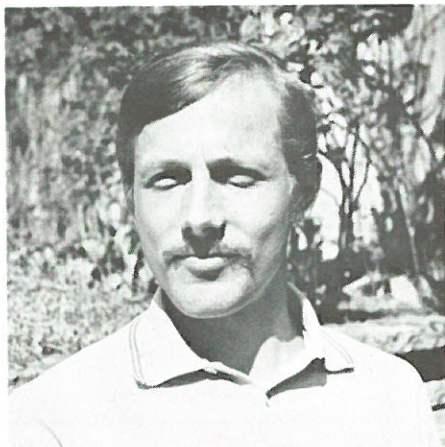
BAHCO verktyg if

Vår idrottsförening har i dagarna fyllt 1 år och vi hoppas Du har lagt märke till oss. Om inte på annat sätt så har vi väl fått se Dig som aktiv "Svettdroppare". För att Du bättre skall kunna hitta fram till ledarna för våra olika aktiviteter, så har vi gjort en sammanställning över våra sektionsledare. De väntar på att få Dig med var och en inom sin sektion. Hjärtligt välkomna till vår idrottsverksamhet.

Lars Pettersson

Bordtennis
Håkan Axné
Tel. Riks 243
Lokal 103

Fotboll
J. O. Norén
Tel. Riks 245
Lokal 295

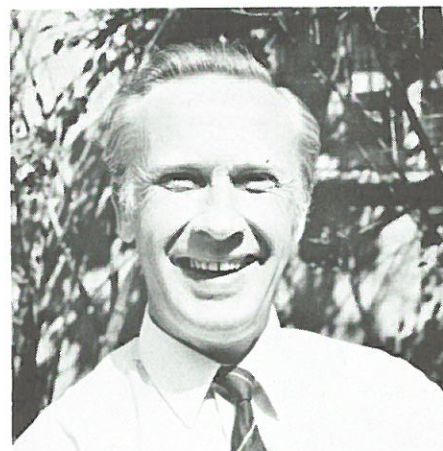
Fotboll
Perti Luuka
Tel. Riks 328

Fotboll
Stig Dahlin
Tel. Riks 228
Lokal 224

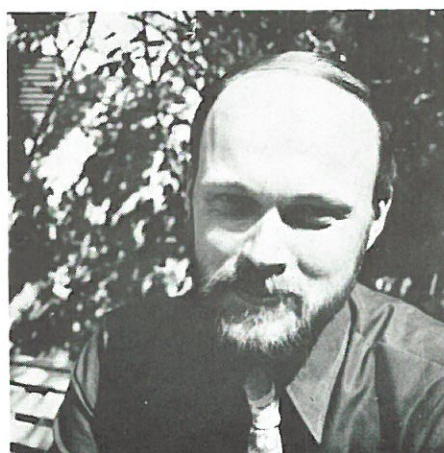
Friluft
Bo Hallgren
Tel. Riks 329
Lokal 215

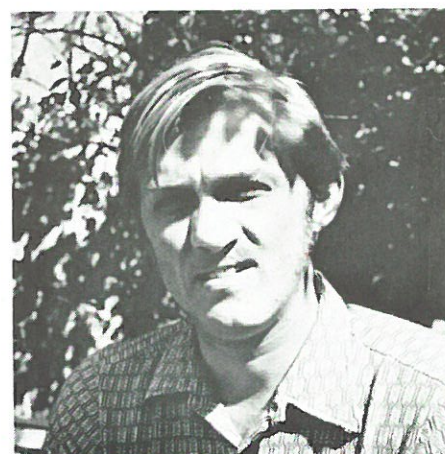
Golf
Bengt Brunosson
Tel. Riks 110
Lokal 116

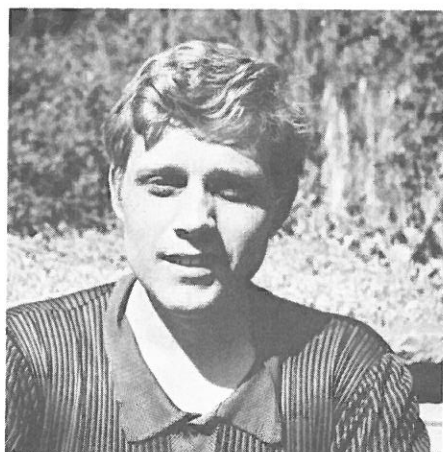
Gymnastik
Kajsa Forsberg
Tel. Riks 277

Handboll
Hans Bystedt
Tel. Riks 311
Lokal 171

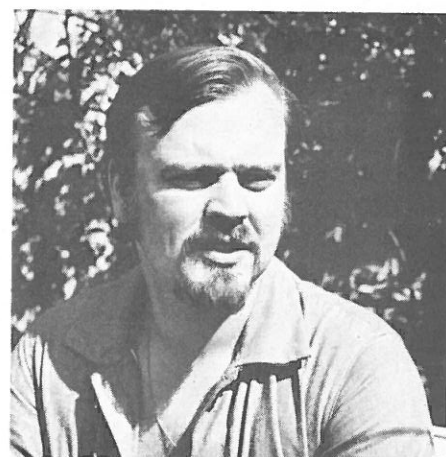
Hockey
Christer Karlsson
Tel. Riks 310

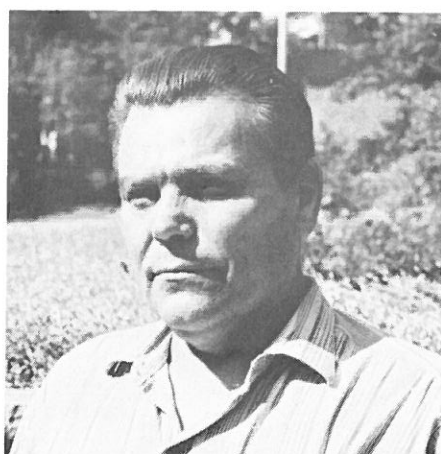
Hockey
Lars Jansson
Tel. Riks 135
Lokal 230

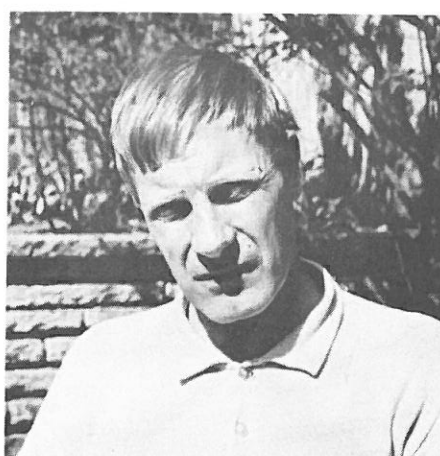
Minigolf
Berndt Berglund
Tel. Lokal 241

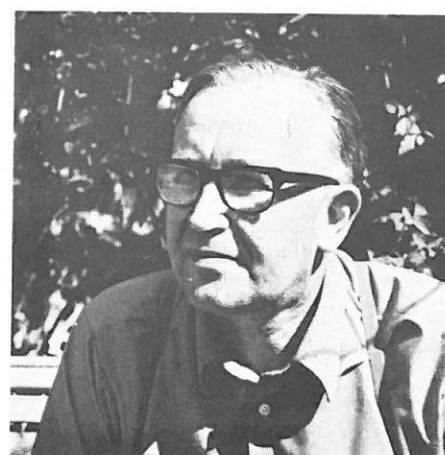
Rodd
Bengt Axelsson
Tel. Lokal 271

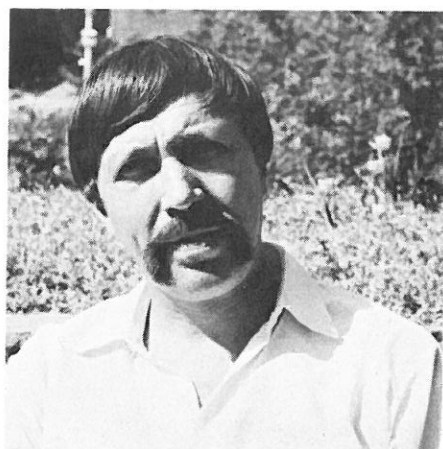
Schack
Emil Lönnqvist
Tel. Lokal 226

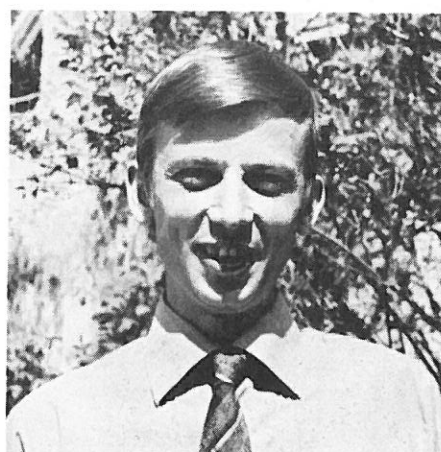
Skidor, orientering
Sten Löfgren
Tel. Lokal 227

Skytte, gevär
Berndt Hjelm
Tel. Riks 161
Lokal 268

Skytte, pistol
Erik Pettersson
Tel. Riks 294
Lokal 223

Tennis
Stig Lundh
Tel. Riks 235
Lokal 100

Lindesberg
Ulla Larsson
Tel. Riks
0581/105 20

svett- dröppen

Svettdroppen 1970 fick en mycket god anslutning. I de tre grenarna, cykling, terränglöpning och skidåkning, registrerades sammanlagt 544 starter. I lagtävlingen segrade Materialavdelningen, där Bengt Jonsson är lagledare.

Emellertid. Knappt har den gamla Svett-droppen torkat, förrän Svett-droppen 1971 börjar sippra fram. Maj månads terränglöpning lockade flera hundra deltagare. Under juni månad användes vi cykeln och juli kan lämpligen användas som övning för augustis simning. Det är en av de två nya grenarna. Sträckan blir 200 meter.

Ett gott råd till alla svettdroppare bör inskjutas här!

Kom ihåg att alltid ta det lugnt i början. Vilken gren det än gäller. Börja försiktigt och var gärna med varje månad och öka sedan farten successivt både under sträckan och till sista månaden i respektive gren.

Den andra nya grenen är skridskoåkning 1000 m. Till den måste vi ha is och till skidåkningen snö. Tidpunkterna för dessa aktiviteter är beroende av vädret. Under tiden december—februari bör möjligheter finnas att genomföra dessa grenar. Lämpligt är då att genom löpning och promenader hålla formen uppe medan vi väntar på vintern.

Alla hälsas välkomna till Svett-droppen 1971 samt att känna den tillfredsställelse och det välbefinnande, som riktigt utförd motion skänker.

Bo Hallgren

Ann Ringsjö, Åke Hörnkvis och Jan Dahlin blev vinnare i den dragning, som företogs bland de flitigaste deltagarna i Svett-droppen 1970. Här tillsammans med en av Svett-droppens energiska ledare Bo Hallgren.